

Odpowiedzialność osobista związana z nowymi obowiązkami w zakresie cen transferowych

Styczeń 2017

W skrócie

Od dnia 1 stycznia 2017 r. zwiększył się zakres obowiązków co do dokumentacji cen transferowych (dokumentacji podatkowej). Obejmują one m.in. obowiązek posiadania sporządzonej dokumentacji podatkowej poczynając od dokumentacji za 2017 r. oraz składane wraz z roczną deklaracją CIT-8 oświadczenie o jego dopełnieniu. Przedmiotowa nowelizacja oraz wzmożony nacisk administracji podatkowej na tematykę cen transferowych powoduje, że od przyszłego roku zwiększy się ryzyko poniesienia odpowiedzialności osobistej przez osoby zajmujące się rozliczeniami podatkowymi spółek, w tym członków ich zarządów.

Zakres nowelizacji

Jak wynika z treści znoveizowanego art. 9a ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, obowiązującego od dnia 1 stycznia 2017 r., podatnicy dokonujący określonych transakcji z podmiotami powiązanymi zobowiązani będą do **przygotowywania dokumentacji za miniony oraz każdy następny rok** podatkowy bez wezwania organów.

Niezależnie od powyższego, aktualny pozostaje **obowiązek przedłożenia dokumentacji podatkowej w terminie 7 dni od żądania** organów podatkowych lub kontroli skarbowej.

Ponadto, podatnicy zobowiązani do sporządzania dokumentacji podatkowej będą

jednocześnie zobligowani do składania urzędowi skarbowym **oświadczenia o sporządzeniu tej dokumentacji, wraz z rocznym zeznaniem podatkowym CIT-8.**

W przypadku, gdy rok podatkowy pokrywa się z rokiem kalendarzowym, pierwszym terminem na złożenie takiego oświadczenia będzie dzień **31 marca 2018 r.**

Wzmożone kontrole i postępowania karne skarbowe

W 2016 r. zaobserwowaliśmy realizację zapowiadanej przez Ministerstwo Finansów strategii przeprowadzania kontroli skupionych na badaniu prawidłowości ustalania cen transferowych. Oprócz zmian ilościowych, widoczne jest również rozszerzenie stosowania

przepisów o cenach transferowych na nowe obszary.

W ślad za kontrolami, widoczny jest również trend **automatycznego wszczynania postępowań karnych skarbowych po każdej kontroli wskazującej na nieprawidłowości** w rozliczeniach.

Odpowiedzialność karna skarbową

Z uwagi na obowiązki (i) posiadania dokumentacji podatkowej bez wezwania oraz (ii) złożenia oświadczenia w tym zakresie, jak również wzrost liczby postępowań karnych skarbowych, zwiększeniu ulegnie również ryzyko poniesienia odpowiedzialności osobistej, w tym karnej skarbowej.

Przedmiotowe ryzyko spoczywa na **osobach osockie** odpowiedzialnych za dopełnienie obowiązków podatkowych spółki, a nie sam ej spółce. Najczęściej taką osobą jest członek zarządu odpowiedzialny za sprawy finansowe, dyrektor finansowy, menedżer ds. podatkowych lub główny księgowy.

Kwalifikacja karna skarbowa czynów związanych z niedopełnieniem obowiązków w zakresie dokumentacji cen transferowych nie jest jednoznaczna. Brak jest też utrwalonej praktyki w tym zakresie, zwłaszcza, że chodzi w dużym stopniu o zupełnie nowe regulacje.

Należy się jednak liczyć z tym, że **brak sporządzenia dokumentacji podatkowej za dany rok** (lub sporządzenie dokumentacji niepełnej lub zawierającej błędne informacje) może być potraktowany jako brak złożenia wymaganej informacji podatkowej (lub złożenie informacji nieprawdziwej). Taki czyn jest zagrożony w Kodeksie karnym skarbowym **karą grzywny, która może sięgnąć 6,4 mln zł.**

Z ryzykiem takim osoby odpowiedzialne za podatki w spółce mogą mieć do czynienia także w przypadku niezłożenia **oświadczenia o posiadaniu dokumentacji podatkowej** lub złożenia takiego oświadczenia niezgodnie z prawdą.

Zmianie nie ulegnie natomiast sankcja za **nieprzedłożenie dokumentacji podatkowej w ciągu 7 dni na wezwanie organu lub złożenie dokumentacji nieprawidłowej/niepełnej.** W przypadku niewywiązania się z tego obowiązku podatnik może podlegać wspomnianej już odpowiedzialności za brak złożenia wymaganej informacji podatkowej (lub złożenie informacji nieprawdziwej), ale również za utrudnianie kontroli (jeśli podatnik posiada dokumentację podatkową, której następnie nie składa). Taki czyn jest zagrożony w Kodeksie karnym skarbowym **karą grzywny, która może sięgnąć nawet 19,2 mln zł.**

Dalsza odpowiedzialność członków zarządu

Niezależnie od powyższego, w przypadku poniesienia przez

podmiot sankcji w postaci zastosowania zwiększonej, „karnej” stawki podatku związanej z brakiem dokumentacji podatkowej (lub posiadaniem dokumentacji nieprawidłowej lub niepełnej), członkowie zarządu (lub inne odpowiedzialne osoby) mogą – w przypadku zainicjowania takich postępowań przez uprawnione osoby - ponieść dale idące konsekwencje, związane z ogólną odpowiedzialnością cywilną za szkodę lub **odpowiedzialnością członków zarządu** wynikającą z Kodeksu spółek handlowych.

Nie można również wykluczyć poniesienia przez nich sankcji karnych. Zgodnie z Kodeksem karnym, osoba, która w wyniku niedopełnienia ciążącego na niej obowiązku doprowadziła do powstania w spółce szkody majątkowej (a tak można sklasyfikować zastosowanie karnej stawki podatku wobec spółki nieposiadającej wbrew obowiązkowi dokumentacji podatkowej) może zostać uznana za działającą na szkodę spółki, co jest zagrożone **karą pozbawienia wolności sięgającą nawet 10 lat.**

Porozmawiajmy

W celu dokładniejszego przedyskutowania, jak powyższe kwestie mogą wpłynąć na Państwa działalność prosimy o kontakt ze specjalistami PwC:

Zespół Postępowań Podatkowych oraz Zespół Cen Transferowych PwC

Piotr Wiewiórka
Partner
+48 502 18 4645
piotr.wiewiorka@pl.pwc.com

Jan Tokarski
Dyrektor
+48 502 18 4651
jan.tokarski@pl.pwc.com

Mariusz Marecki
Doradca podatkowy
+48 519 50 4787
mariusz.marecki@pl.pwc.com